

På vei mot et tryggere Norge – noen tall og fakta

JULI 2008

Utarbeidet av Analysestaben i
Justis- og politidepartementet

*Vi skal forebygge bedre, reagere raskere,
oppklare mer og rehabilitere bedre.*

Knut Storberget

JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENTET

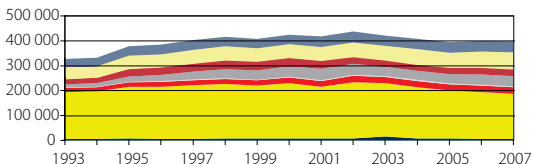
INNHOLD

1. ANMELDELSER	3
2. OPPKLARINGSPROSENT OG SAKSBEHANDLINGSTID	7
3. VOLD	9
4. RUS	11
5. TILBAKEFALL	13
6. STRAFFEREAKSJONER	14
7. RESSURSER I UTVALGTE DELER AV JUSTISSEKTOREN	18

1. ANMELDELSER

1.1 Anmeldte lovbrudd – alle lovbruddskategorier (forbrytelser og forseelser), 1993-2007

Kilde: Statistisk sentralbyrå

- Økonomisk kriminalitet
- Annen vinningskriminalitet
- Skadeverk
- Seksualkriminalitet
- Narkotikakriminalitet
- Trafikkriminalitet
- Annen kriminalitet
- Voldskriminalitet

- I 2007 ble det anmeldt totalt 398 199 lovbrudd. Dette er noe lavere enn antall anmeldelser i 2006. I løpet av de siste ti årene har anmeldelsene ligget over 400 000, unntatt i 2005.
- Statistisk sentralbyrås oversikter viser at politiet etterforsker om lag dobbelt så mange forbrytelser i dag sammenliknet med for 25 år siden.
- Den registrerte kriminaliteten i 2007 hadde tilnærmet lik fordeling på lovbruddskategorier sammenlignet med tidligere år. Vinnings- og narkotikakriminalitet gikk ned med henholdsvis 3,7 og 2,3 prosent.
- Nedgangen i tyverier gjelder særlig bil- og boliginnbrudd. Nedgangen fra 2006 omfattet hele landet med unntak av Nord-Trøndelag og Oslo. På tross av nedgang i denne lovbruddskategorien utgjør vinningskriminaliteten den største gruppen av lovbrudd.
- Det er spesielt færre anmeldelser for små mengder narkotika som bidrar til nedgangen i narkotikalovbrudd. Ifølge Kripos ble det i 2007 for første gang registrert flere narkotikasaker avgjort med forelegg enn ordinære straffesaker. Antall grove narkotikaforbrytelsene økte noe.

1.2 Anmeldte forbrytelser 2003 – 2007 – kriminalitetstyper

Kilde: Politidirektoratet

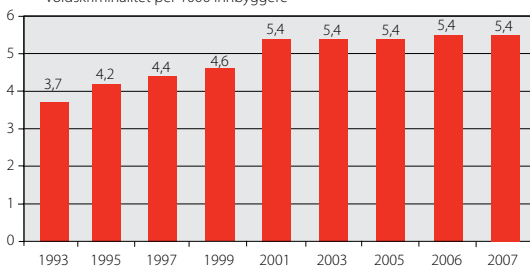
	2003	2004	2005	2006	2007	Endring % vis 2006-07	Endring % vis 2003-07
Økonomi	15394	7236	7484	7027	6091	- 13,3	- 60,4
Vinning	199419	188 649	175 515	170 845	164 397	- 3,8	- 17,6
Vold	24 762	24 976	25 078	25 702	25 567	- 0,5	3,3
Seksual	3391	3715	3369	3654	3650	- 0,1	7,6
Narkotika	38 925	38 825	38 908	43 153	40 602	- 5,9	4,3
Skadeverk	19 134	18 128	18 319	19 852	20 750	4,5	8,4
Miljø	56	57	66	120	82	- 31,7	46,4
Annen	9778	9860	9838	9910	10 410	5,0	6,5
I alt	310 859	291 446	278 577	280 263	271 549	- 3,1	- 12,6

• Tallene i tabell 1.2 er fra politiets straffesaksregister STRASAK, som er politiets driftsstatistikk. SSBs oversikt over anmeldelser utgjør den offisielle kriminalstatistikken.

1.3 Anmeldt voldskriminalitet

Kilde: Statistisk sentralbyrå

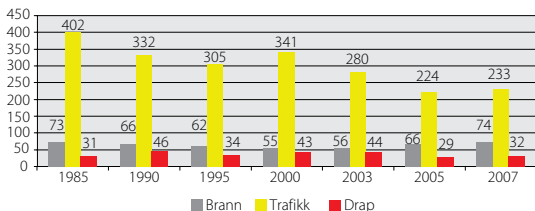
Voldskriminalitet per 1000 innbyggere

- Det ble anmeldt 25 702 voldslovbrudd i 2007. Dette har vært relativt stabilt sammenlignet med de siste årene. Omfanget av de ulike formene for voldshandlingene har imidlertid endret seg noe. Tilfeller av fysisk vold har økt med om lag 2 % siden 2006, mens trusler gikk ned med 3 %.
- Ifølge SSBs levekårsundersøkelser i perioden 1997-2004 er hvert tredje tilfelle av vold mot voksne i Norge rettet mot enslige i alderen 16-24 år.
- Det ble registrert 940 anmeldelser av mishandling i familieforhold (2007 var første hele året med registreringer etter ny lov).

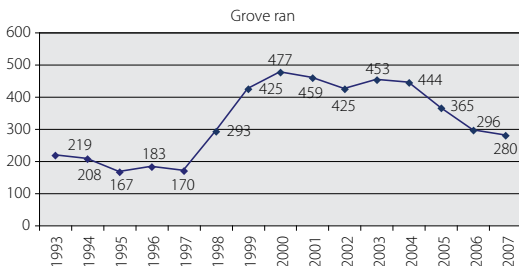
1.4 Dødsfall – brann, trafikk og drap – utvalgte år

1985 – 2007 Kilder: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (brann), Statistisk sentralbyrå/Justisdepartementet (trafikk) Kripas (drap)

- Sammenlignet med andre land har Norge et lavt antall drap pr. år. Antall drap ligger på et lavere nivå i dag sammenlignet med 1980-tallet.
- Ifølge tall fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, omkom 74 personer i brann i 2007. Dette er det høyeste tallet på 15 år.
- Antall drepte i trafikken ligger langt høyere enn for eksempel personer som omkommer i brann pr. år, men antallet personer som dør i trafikulykker har hatt en nedadgående tendens.

1.5 Grove ran 1993-2007 Kilde: Politidirektoratet.

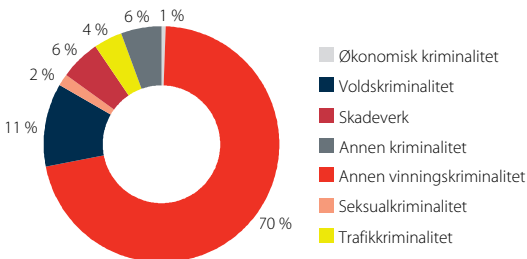
- I den siste 5-årsperioden har de grove ranene gått ned med over 20 % sett under ett.
- Det er svært få tilfeller av bank-, post-, eller verditransportran. I 2006 og 2007 ble det registrert henholdsvis to og fire bankran.

Det synes som om politiets kartlegging av ransmiljøene i etterkant av den såkalte NOKAS - saken har hatt en positiv effekt på utviklingen av antall slike ran.

- Det ble registrert 42 grove ran fra forretninger og kiosker i 2007. Dette er en nedgang på om lag 35 % fra 2006 til 2007, ifølge Politidirektoratet. Tall for de siste fire årene viser at grove ran mot forretninger og kiosker er halvert.

1.6 Personoffer etter hovedlovbruddsgruppe (prosentvis fordeling), 2006

Kilde: Statistisk sentralbyrå

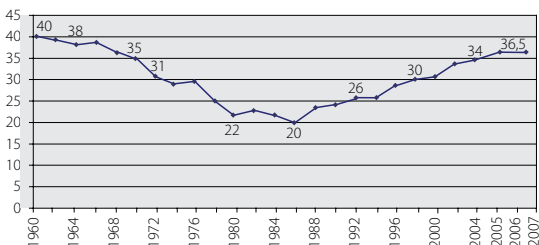

- I 2006 ble 47 % av de anmeldte lovbruddene (om lag 400 000 registrerte lovbrudd) registrert med et personoffer. Ifølge SSBs statistikk har unge voksne mye større sannsynlighet for å bli registrert som offer for lovbrudd enn de yngste og eldste i befolkningen. Unge menn er overrepresentert som ofre for både vinnings- og voldslovbrudd.
- Det er nokså store variasjoner med hensyn til hvor i landet man bor for om man har sannsynlighet for å bli utsatt for et lovbrudd (registrert). I Oslo var i underkant av 5 % av innbyggerne utsatt for vinningslovbrudd i 2006, tilsvarende andel i Sogn og Fjordane var 1,3 %. For voldslovbrudd synes befolkningen i Finnmark å være mest utsatt (7,3 ofre pr.1000 innbyggere) tett fulgt av Oslo og Telemark (6 ofre pr.1000 innbyggere).
- 1309 barn under 10 år var registrert som ofre for ett eller flere lovbrudd i henhold til anmeldelsene i 2006. 591 av anmeldelsene (dvs. 45 % av alle anmeldelsene) i denne aldersgruppen var seksuallovbrudd.

2. OPPKLARINGSPROSENT OG SAKSBEHANDLINGSTID

2.1 Oppklaringsprosent forbrytelser, perioden 1960-2007

Kilde: Statistisk sentralbyrå

- › Hvor høy oppklaringsprosenten er avhenger blant annet av lovbruddets art og alvorlighetsgrad, politiets prioriteringer, kjennskap til sak og gjerningsperson.
- › Oppklaringsprosenten har variert betydelig siden 1960, da 40 % av forbrytelsene ble oppklart. Den laveste oppklaringsprosenten var på 1980-tallet. Siden begynnelsen av 1990-tallet har oppklaringsprosenten økt.
- › Oppklaringsprosenten er tradisjonelt høyest i drapssaker og lavest i vinningssaker. Oppklaring av tyveriforbrytelser endte på 13 % i 2004, dette er den høyeste andelen siden 1994.
- › Tall fra politiet/riksadvokaten viser at oppklaringsprosenten har ligget stabilt i perioden 2003-2006 på omkring 36 %. I 2007 endte oppklaringsprosenten på 36,5 %. I likhet med i 2006 var oppklaringsprosenten i 2007 noe under målsettingen på 38 %.

2.2 Saksbehandlingstid Kilde: Justisdepartementet, politiet.

	Frist	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
POLITI					
Oppklarte forbrytelser	120 dg	153	128	112	115
Voldssaker	90 dg	141	99	86	114*
Mindreårig gjerningsperson	42 dg	77	52	41	29
DOMSTOLER					
Tingrettene					
Straffesaker i meddomsrett	3 mnd	3,5	3,2	2,9	2,7
Tvistemål	6 mnd	6,9	7	6,6	6,1
Lagmannsrettene					
Sivile ankesaker	6 mnd	10	9,8	8,6	8
Lagrettesaker	3 mnd	4,8	5,2	6,2	4,9
Meddomsrettsaker	3 mnd	5,2	5,1	5,2	4,8

- Målet om gjennomsnittelig saksbehandlingstid på 120 dager for oppklarte forbrytelser ble oppnådd i 2006, etter en positiv utvikling over lengre tid.
- Saksbehandlingstiden for voldssaker med frist har gått jevnt nedover de siste årene, og var i 2006 på 86 dager. Endring i statistikkgrunnlaget og en oppstått feil i regneprogrammet innebærer at det for 2007 ikke eksisterer tall for oppklaring av voldssaker som er direkte sammenlignbart med foregående år.
- Saksbehandlingstiden i domstolene har gått ned. Dette gjelder saker i både tingrettene og i lagmannsrettene.

3. VOLD

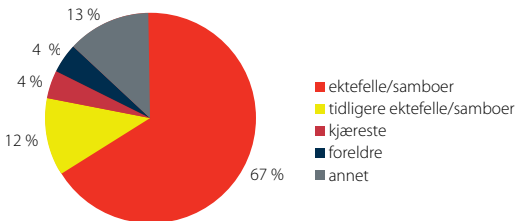
- SSBs levekårsundersøkelser fra 1983 og 2004 viser at fem prosent av den voksne befolkning årlig blir utsatt for vold og trusler om vold. En høyere andel av kvinner oppgir at de blir utsatt for vold av personer de kjenner.

3.1 Vold i nære relasjoner

- En landsomfattende norsk undersøkelse viser at ni prosent av kvinner og to prosent av menn har blitt utsatt for vold med skade fra nåværende eller tidligere partner. Langt flere har blitt utsatt for mindre alvorlig volds- og maktbruk (NIBR-rapport 2005:3).
- Justisdepartementets voldsmålinger i 2003 og 2005 viste at i en tilfeldig valgt uke var det over 1000 henvendelser til politiet og hjelpeapparatet fra kvinner som opplevde vold i nære relasjoner. Om lag 2000 barn var i løpet av samme uke berørt av vold og trusler fra personer de hadde nære bånd til.
- En undersøkelse fra NOVA (Stefansen og Mossige 2007) viser at 25 % av respondentene (18-åringer i videregående skole) hadde vært utsatt for minst ett tilfelle av fysisk vold fra en av foreldrene i oppveksten. 7 % hadde opplevd vold fra begge foreldrene. 8 % av ungdommene hadde vært utsatt for grov vold fra en eller begge foreldrene. 10 % hadde sett eller hørt minst en av foreldrene bli utsatt for fysisk vold i løpet av oppveksten. 2 % hadde vært vitne til at mor ble utsatt for grov vold fra sin partner.

3.2 Forholdet mellom beboer ved krisesenter og overgriper. Spørsmål ved første opphold.

Kilde: Statistisk sentralbyrå. Rapportering fra krisesentrene 2006

- I 2006 overnattet 1900 kvinner og 1500 medfølgende barn på norske krisesentre. 78 % av de som oppsøkte krisesentre i 2006 gjorde det for første gang.
- Antall personer som oppsøker krisesentre har holdt seg stabilt fra 2005 til 2006. Andelen av personer med innvandrerbakgrunn har imidlertid økt i den samme perioden, hele 56 % av beboerne hadde innvandrerbakgrunn i 2006.
- Kvinner som oppsøker krisesentre har generelt svak tilknytning til arbeidslivet, kun en tredjedel av beboerne oppga at de var i inntektsgivende arbeid i 2006.

3.3 Internettrelaterte overgrep mot barn.

- INTERPOLs Child Abuse Image Database (ICAID) er et viktig verktøy for politiet i arbeidet med å identifisere barn som har vært utsatt for overgrep som er blitt videredistribuert på internett. Databasen inneholder over 520 000 bilder som stammer fra 36 medlemsland. Norge bidrar med 2,4 millioner kroner i dette arbeidet i Interpol i 2008 og 2009 (kilde INTERPOL og Regjeringen.no).
- Kripos' filter blokkerer daglig om lag 15 000 treff på ulovlige sex- og pornovisninger (kilde Kripos).

3.4 "Grooming"

- Prosjektet Trygg Bruk (Medietilsynet) har undersøkt medievaner hos norske barn mellom 8 – 18 år. Tallene viser at 3 av 4 bruker internett daglig, 8 av 10 chatter jevnlig. 2 % av barna har møtt voksne som har utgitt seg for å være jevnaldrende på nettet.

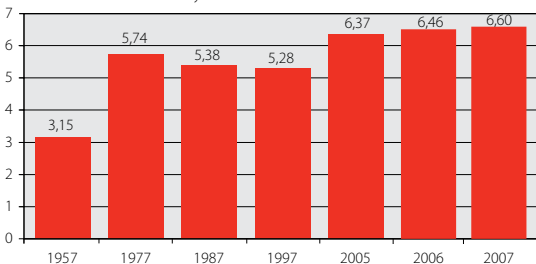
Om lag 1 % av barna, dvs. 1300 barn sier de har opplevd noe ubehagelig eller blitt skadet i forbindelse med møtet.

- I likhet med Storbritannia, har Norge gjort såkalt "grooming" straffbart. Straffeloven § 201 a, den såkalte "groomingparagrafen", rammer den som har avtalt et møte med et barn under 16 år, og har et forsett om seksuell omgang og har kommet fram til møtestedet eller et sted hvor møtestedet kan iakttas. Strafferammen er bøter eller fengsel inntil ett år.

4. RUS

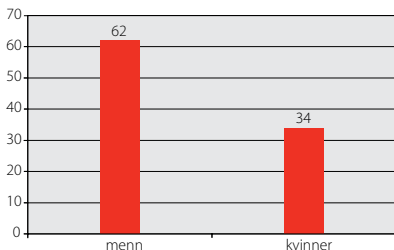
4.1 Omsetning av brennevin, vin, øl og rusbrus per innbygger 15 år og over 1957-2007. Liter.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

- Ifølge SIRUS var alkoholforbruket blant ungdom mellom 15 og 20 år på om lag 3 liter ren alkohol fram til slutten av 1990-tallet. I de senere årene har forbruket økt til 4,5 – 5 liter ren alkohol per år. Jenter nærmer seg guttenes forbruksnivå.
- 70 % av norske menn og 54 % av kvinnene oppga i 2004 at de hadde drukket en eller flere ganger den siste uken (SIRUS, 2004).
- 13 % av den norske befolkningen hadde ikke drukket alkohol det siste året, ifølge SIRUS - undersøkelsen.

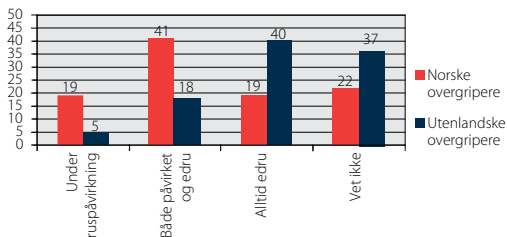
4.2 Oppfatning av om gjerningspersonen var påvirket av rusmidler eller ikke, blant utsatte for vold og trusler om vold (prosent) 2004. Kilde: Statistisk sentralbyrå

- I to tredjedeler av voldstilfellene mot menn, oppfattet offeret at gjerningspersonen var påvirket av rusmidler, ifølge SSBs levekårsundersøkelse i 2004.
- I en tredjedel av tilfellene av vold og trusler om vold mot kvinner var gjerningspersonen påvirket av rusmidler.
- Forskjellen mellom kvinner og menn har blant annet sammenheng med at kvinner i større grad enn menn blir utsatt for vold i sine nærmeste omgivelser, mens vold mot menn i større grad foregår i tilknytning til uteliv.

4.3 Offerets oppfatning av om gjerningspersonen var påvirket av rusmidler. Gjelder beboerens første opphold på krisesenter i 2006. Prosent.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, rapportering fra krisesentrene 2006

- › Tabellen viser at langt flere av de norske enn de utenlandske gjerningsmennene er påvirket av rusmidler under overgrepet.
- › Nærmere halvparten av de norske overgriperne (44 %) er noen ganger påvirket av rusmidler, mens det samme er tilfellet med en femtedel av de utenlandske.
- › 45 % av de utenlandske og 19 % av de norske gjerningsmennene er alltid edru under overgrepet, ifølge ofrene.

5. TILBAKEFALL

Tilbakefall i femårsperioden 2001-2005 blant siktede i 2000, etter politiets avgjørelse Kilde: Statistisk sentralbyrå

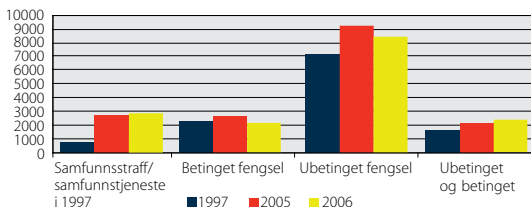
Lovbruddsgruppe	Antall siktede	Tilbakefallsprosent
Økonomisk kriminalitet	2195	36,5
Annen vinningskriminalitet	17168	55,8
Voldskriminalitet	5673	57,3
Seksualkriminalitet	689	35,6
Narkotikakriminalitet	8510	68,1
Trafikkriminalitet	23118	36,3
Totalt alle siktede	72152	47,2

- › Oversikten innbefatter både forseelser og forbrytelser. Tilbakefallet for forbrytelser ligger høyere, (60,8 pst).
- › Tilbakefallsprosenten er særlig høy innenfor narkotika-, volds- og vinningskriminalitet.
- › Utregning av en tilbakefallsprosent er avhengig av en rekke variabler, bl.a. definisjon av begrepet tilbakefall (residiv), hva som måles, måles for eksempel bare tilbakefall til samme type kriminalitet. For øvrig vanskeliggjør ulike målinger (metodikk), operasjonaliseringer og bruksområder arbeidet med tilbakefallsmålinger.
- › Et nordisk samarbeid om en felles definisjon er under utvikling og vil lette komparative studier.

6. STRAFFEREAKSJONER

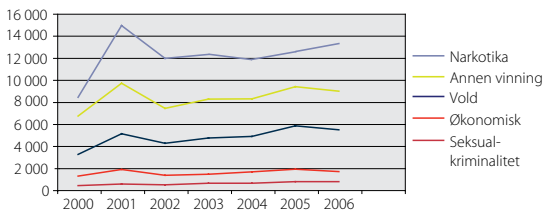
6.1 Straffereaksjoner, utvalgte typer reaksjoner, 1997, 2005 og 2006

Kilde: Statistisk sentralbyrå

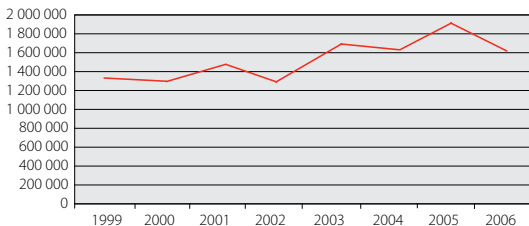
- Samfunnsstraffen erstattet samfunnstjeneste og betinget dom med tilsyn i 2002. Det har vært en gradvis økning i bruken av samfunnsstraffen, særlig i forhold til unge lovovertridere. Som vi ser av figuren over, øker fortsatt bruken av samfunnsstraff, samtidig som det er en liten nedgang i bruken av ubetinget fengselstraff. Det gis også flere deldommer, betinget og ubetinget.
- Særreaksjonene (forvaring, tvungent psykisk helsevern og tvungen omsorg) utgjorde 147 dommer i perioden 2002 til slutten av 2005. 78 personer ble dømt til forvaring, 58 til tvungent psykisk helsevern og 11 fikk tvungen omsorg som reaksjon i denne perioden (Kilde: SSB).

6.2 Straffereaksjoner i forbrytelsessaker, etter forbrytelsesgrupper i perioden 2000 – 2006.

- Som figuren viser, har det vært en jevn stigning i forbrytelsessaker for alle kategoriene fra 2002 til 2005. Tall for 2006 viser derimot en nedgang for alle kategoriene, bortsett fra narkotikaforbrytelser som har en fortsatt stigning.

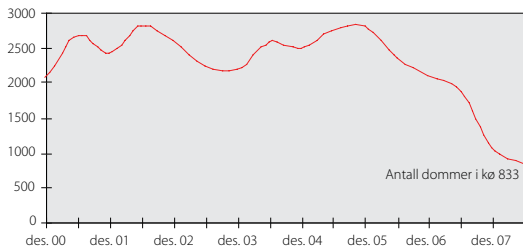
6.3 Antall utmålte ubetingede fengselsdøgn i perioden 1999-2006.

- I 2007 var det i gjennomsnitt 3349 innsatte og et belegg på 95,3 %. Antall avviklede fengselsdøgn i 2007 var 1 271 325, det vil si en økning på 5,4 % fra 2006.
- Soningskøen, antall nye dommer, nye kriminalitetsformer og antall utmålte fengselsdøgn reflekterer helhetsbildet på det trykk kriminalomsorgen til enhver tid står overfor.
- Politiske prioriteringer er avgjørende for fangetallsutviklingen. Den skandinaviske justispolitikken angis som årsak til det relativt lave antall fanger i forhold til andre vestlige land.
- Kriminalomsorgmeldingen, som kommer i 2008, drøfter nye former for straff (fremtidige straffformer).

6.4 Soningskøutvikling for ubetinget fengselsstraff, 2001- juni 2008

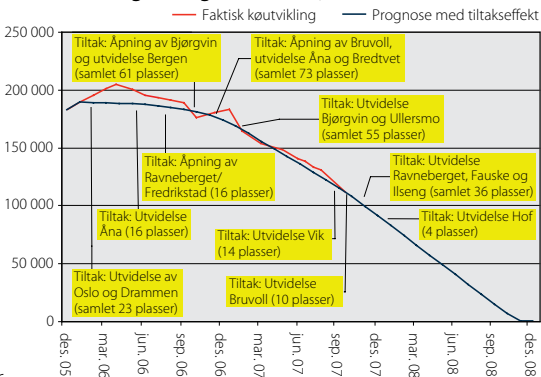
Kilde: Justisdepartementet

- Pr. 30.06.2008 var det 833 ubetingede dommer i soningskøen. Dette er en 70 % reduksjon sett i forhold til 30.06.2006. Antall forventet soningsdøgn i køen har samtidig sunket med 63 %.
- I samme perioden har soningskøen for samfunnsstraff blitt redusert med 60 %. Antall i køen er nå 122.
- En solid innsats i det siste har ført til en nedgang på 32 % i køen for bøtesoning, hvis man ser på perioden fra 30.06.06 til 30.06.2008.

6.5 Prognose for nedbygging av soningskøen 2005-2009 målt i fengselsdøgn

Kilde: Justisdepartementet

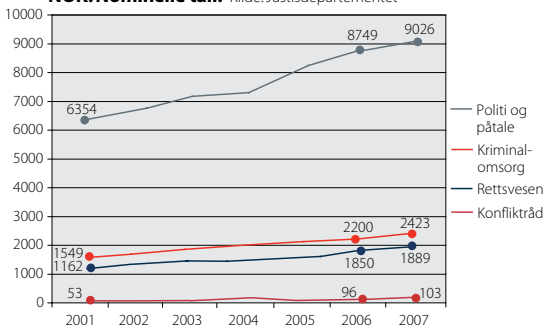

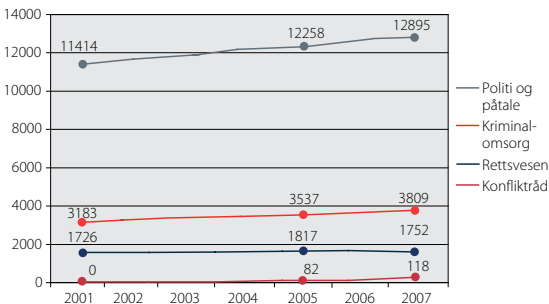
- Prognosene viser faktisk utvikling pr. desember 2007 og en teoretisk prognose med tiltakseffekter for utviklingen av soningskøen frem mot 2009.
- Prognosen mot 2009 forutsetter en rekke tiltak som får ønsket effekt i løpet av 2007 og 2008. Dette gjelder i særdeleshet en reell effekt av nyopprettede og planlagte fengselsplasser.
- Prognosen mot 2009 forutsetter også at det totale domsvolumet, særlig bruken av ubetinget fengselsstraff, ikke fortsetter å stige dramatisk utover 2006-nivå. Det vil i tillegg være nødvendig å videreføre bruk av midlertidige plasser gjennom hele perioden.
- Prognosen er derfor avhengig av opprettholdelse av eksisterende tiltak og gjennomføring av planlagte tiltak.
- Samtidig vil regjeringen gi soningen et bedre innhold og satse på alternative straffegjennomføringsformer. Innholdet i soningen har betydning for tilbakefall til ny kriminalitet og vil således bidra til å realisere målsettingen om å fjerne soningskøen frem mot 2009.
- Prognosen som viser den faktiske utviklingen er tilnærmet lik den teoretiske prognosen. Dette betyr at effekten av de tiltakene som er iverksatt har vært virkningsfulle.
- Antallet ubetingede reaksjoner er synkende. Det totale volum, det vil si antall ubetingede fengselsdøgn en gitt dag, er også synkende. I tillegg øker bruken av samfunnsstraff ytterligere, noe som samlet sett gir et mindre trykk på kriminalomsorgen.

7. RESSURSER I UTVALGTE DELER AV JUSTISSEKTOREN

7.1 Budsjettutvikling i perioden 2001-2007, saldert i mill NOK. Nominelle tall. Kilde: Justisdepartementet

7.2 Antall årsverk i perioden 2001-2007 Kilde: Justisdept./KSF

- Antall årsverk i Rettsvesenet gikk ned fra 1817 i 2005 til 1788 i 2006. Endringen skyldtes i hovedsak en nedgang i antall årsverk som følge av overføring av namsmannsfunksjonen fra domstolene til politiet med virkning fra 01.01.2006, samt overføring av tinglysingsfunksjonen fra domstolene til Statens kartverk.

VEIEN VIDERE – NOEN SATSINGER

Et nært og sterkt politi

Regjeringen arbeider for at politiet skal ivareta publikums behov for service og beredskap, i tråd med målsettingene i Soria Moria erklæringen. Politiet skal videreutvikle samspill og samarbeid med lokale offentlige og private aktører, og befolkningen for øvrig. SLT og Politiråd er virkemidler for slik satsing hvor man blant annet etablerer kommunikasjon, relasjons – og tillitsbygging. Regjeringen vil øke bemanningen av sivilt ansatte og politifaglig utdannet personell. Ett av tiltakene for å skape mer politikraft er å samordne polititjenestene bedre og etablere enklere ordrelinjer som vil gjøre samarbeid lettere. Det er et mål for regjeringen å øke oppklaringen av det store volumet av vinningskriminalitet. Økt bruk av DNA under etterforskning vil være et effektivt verktøy i oppklaringen av slik kriminalitet.

Straff som virker

I kriminalomsorgen satser regjeringen på å øke bemanningen i fengsler og i friomsorgen, øke bruken av alternative straffereaksjoner, utvikle faglig kompetanse, ivareta hensynet til barn og unge, samt legge til rette for en individuelt tilpasset straffegjennomføring. Samtidig vil regjeringen styrke tilbudet til pårørende og ofre for kriminalitet. Regjeringen legger frem en ny stortingsmelding om kriminalomsorgen i 2008, som i stor grad retter oppmerksomheten mot nye, alternative straffereformer og innholdet i soningen.

Vold i nære relasjoner

Regjeringen styrker innsatsen mot vold i nære relasjoner. De gode erfaringene fra tidsavgrensede prosjekter skal løftes inn i etablerte tjenestetilbud. Særlig viktig er det å styrke og forankre hjelpetilbudet på kommunalt nivå. Regjeringen har utarbeidet en ny handlingsplan mot vold i nære relasjoner som skal gjennomføres i perioden 2008-2011. Sentrale tiltak her er blant annet å styrke politiets arbeid med familievoldssaker, etablering av en alarmtelefon for barn, utvidelse av retten til voldsoffererstatning til å gjelde barn som er vitne til vold mot nærstående og utvidelse av retten til bistandsadvokat.

Samfunnssikkerhet

Regjeringen vil styrke Justisdepartementets samordningsrolle for samfunnssikkerhet, lovfeste kommunal beredskapsplikt, modernisere Sivilforsvaret, styrke de frivillige i redningstjenesten og følge opp tiltak for å sikre kritisk infrastruktur. Hvert departement skal fortsatt ha ansvar for beredskapsplanlegging og iverksettelse av beredskapstiltak innen egen sektor. Tilsynet med fagdepartementene skal styrkes. Dette foreslår regjeringen i ny stortingsmelding om samfunnssikkerhet – samvirke og samordning, som ble lagt frem mai 2008.